

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ประจำปี การศึกษา 2519 กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคต่าง ๆ กัน แต่ส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคใต้ กล่าวคือนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลา-นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีภูมิลำเนาในเขตภาคใต้ประมาณ 70 %⁷¹ จากจำนวน นักศึกษาทั้งหมด และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา มีภูมิลำเนาในเขต ภาคใต้ประมาณ 85 - 90 %⁷² ของจำนวนนิสิตทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 17 - 44 ปี นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรจากมหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่งดังกล่าว จำนวนรวม 460 คน โดยใช้ศาสนาเป็นเกณฑ์สำคัญในการคัดเลือก ดังนั้นจึงใช้วิธีแจงนับอย่าง ครบถ้วน (Complete enumeration method) สำหรับนิสิตนักศึกษาที่นับถือ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1.

⁷¹ สถิติจากแผนกทะเบียน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

⁷² สถิติจากแผนกทะเบียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

ตารางที่ 1. แสดงจำนวนนักศึกษาที่นับถือศาสนาคริสต์และอิสลาม แยกตามมหาวิทยาลัยและเพศ

มหาวิทยาลัย	คริสต์						อิสลาม					
	จำนวนที่มีจริง			จำนวนที่เก็บมาได้			จำนวนที่มีจริง			จำนวนที่เก็บมาได้		
	ช.	ญ.	รวม	ช.	ญ.	รวม	ช.	ญ.	รวม	ช.	ญ.	รวม
สงขลานครินทร์	1	3	4	1	-	1	16	25	41	8	20	28
ศรีนครินทรวิโรฒ	2	5	7	2	5	7	13	3	16	12	3	15
รวม			11			8			57			43

สำหรับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่นับถือศาสนาพุทธนั้น ผู้วิจัยคัดเลือกโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling จากจำนวนนิสิตนักศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด ของมหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง โดยให้อัตราส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 แห่งใกล้เคียงกัน คือ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สุ่มและเก็บข้อมูลมาได้ 210 คน เป็นเพศชาย 96 คน เพศหญิง 114 คน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา สุ่มและเก็บข้อมูลมาได้ 199 คน เป็นเพศชาย 102 คน เพศหญิง 97 คน ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2. แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ แยกตาม
มหาวิทยาลัยและเพศ

มหาวิทยาลัย	นักศึกษาที่นับถือ ศาสนาพุทธทั้งหมด	ตัวอย่าง เพศชาย	ตัวอย่าง เพศหญิง	รวมกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ
สงขลานครินทร์	783	96	114	26.82 (210)
ศรีนครินทรวิโรฒ	924	102	97	21.54 (199)
รวม	1,707	198	211	23.96 (409)

จากตารางที่ 1 และที่ 2 จะเห็นได้ว่าจำนวนนักศึกษาที่นับถือศาสนาคริสต์
ไม่ได้สัดส่วนกับนักศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม คือมีน้อยเกินกว่าที่จะนำมา
วิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นับถือศาสนาพุทธ 210 คน เป็นมุสลิม 28 คน และจาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา นับถือศาสนาพุทธ 199 คน เป็นมุสลิม
15 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 452 คน เมื่อแยกตามชั้นการศึกษาแล้ว ปรากฏ
เป็นอัตราส่วนตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3. แสดงจำนวนนักศึกษาที่เลือกมาเป็นตัวอย่าง แยกตามมหาวิทยาลัย
ชั้นการศึกษาและเพศ

มหาวิทยาลัย	นิสิตนักศึกษาทั้งหมด				กลุ่มตัวอย่าง			อัตราส่วนของนิสิตนักศึกษา ในกลุ่มตัวอย่างจากทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ
	ชั้น	ช.	ญ.	รวม	ช.	ญ.	รวม	
สงขลานครินทร์	1	74	205	279	33	48	71	25.49
	2	88	212	290	25	30	55	18.96
	3	41	128	169	27	32	59	34.91
	4	26	40	66	19	34	53	80.30
ศรีนครินทรวิโรฒ	1	38	81	119	24	22	46	38.65
	2	34	35	69	17	15	32	46.38
	3	249	210	459	38	38	76	16.56
	4	169	132	301	35	25	60	19.93
รวม			1752			452	25.799	

จากการศึกษาตามตารางที่ 4 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีอายุกระจายตั้งแต่ 17-44 ปี ผู้ศึกษาจึงแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ 17-19 ปี 20 - 22 ปี และเกินกว่า 22 ปีขึ้นไป เมื่อดูจำนวนรวมเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัย 2 แห่ง พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จะอยู่ในช่วงอายุ 20 - 22 ปี เป็นจำนวนสูงสุด คือมีถึง 135 คน จากตัวอย่างประชากร 238 คน คิดเป็นร้อยละ 56.72 และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา อยู่ในช่วงอายุเกินกว่า 22 ปีขึ้นไป เป็นจำนวนสูงสุดคือมี 115 คน จากตัวอย่างประชากร 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.73 ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แล้ว ก็สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเรียนต่อชั้นปริญญาตรี แต่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา นั้น มีนิตจำนวนหนึ่งผ่านการเป็นครู (เรียนจบ ป.กศ.) มาก่อนแล้วจึงมาสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อชั้นปริญญาตรี ฉะนั้น นิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวนหนึ่งจึงมีอายุมากเกินกว่า 22 ปีขึ้นไปเป็นจำนวนสูงสุด

ตารางที่ 4. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอายุ มหาวิทยาลัย และเพศ

ช่วงอายุปี	สงขลานครินทร์			ศรีนครินทรวิโรฒ			รวม ทั้งสิ้น
	ช.	ญ.	รวม	ช.	ญ.	รวม	
17-19	12.50	24.62	19.32(46)	1.75	7.0	4.21(9)	12.16(55)
20-22	67.30	48.50	56.72(135)	39.47	45.0	42.05(90)	49.77(225)
> 22	20.19	26.86	23.94(57)	58.77	48.0	53.73(115)	38.05(172)
รวม	100(104)	100(134)	100(238)	100(114)	100(100)	100(214)	100(452)

เมื่อพิจารณาตามภูมิลำเนาเดิม ปรากฏว่านิสิตนักศึกษาทั้ง 2 มหาวิทยาลัย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคใดเป็นจำนวนสูงสุด คือ ร้อยละ 83.19 รองลงมาคือใน เขตภาคกลาง เหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามภูมิลำเนา มหาวิทยาลัย และเพศ

ภูมิ- ลำเนาเดิม (ภาค)	สงขลานครินทร์			ศรีนครินทรวิโรฒ			รวม ทั้งสิ้น
	ช.	ญ.	รวม	ช.	ญ.	รวม	
เหนือ	4.81	4.48	4.62(11)	0.88	1.0	0.93(2)	2.88(13)
กลาง	17.31	23.88	21.01(50)	4.39	3.0	3.74(8)	12.83(58)
ใต้	75.96	69.40	72.27(172)	94.79	96.0	95.33(204)	83.19(376)
คอ./น.	1.92	2.24	2.10(5)	0	0	0 (-)	1.11(5)
รวม	100(104)	100(134)	100(238)	100(114)	100(100)	100(214)	100(452)

เชื้อชาติของบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบิดามารดาที่เชื้อชาติไทยทั้งคู่อจำนวน 433 คน คิดเป็นร้อยละ 95.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และที่มีบิดาหรือมารดา หรือบิดาและมารดาเชื้อชาติจีน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 เท่านั้น จึงจะไม่นำเรื่องเชื้อชาติมาเป็นตัวแปร (อิสระ) ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

ศาสนาของบิกามารคา จากกลุ่มตัวอย่างมุสลิม 43 คน มีบิกาและมารคา นับถือศาสนาอิสลามทั้งคู่เป็นจำนวน 42 คน และมีอยู่ 1 คน ที่มีบิกานับถือศาสนาอิสลามแต่มารคานับถือศาสนาพุทธ กลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธ 409 คน มี บิกาและมารคานับถือศาสนาพุทธทั้งคู่เป็นจำนวน 402 คน และมี 7 คน ที่มีบิกามารคา นับถือซุนนี ซึ่งเมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้วพอจะอนุมานได้ว่า นักศึกษาที่นับถือศาสนา ใดจะมีบิกามารคานับถือศาสนานั้นด้วย แสดงว่าศาสนาที่บิกามารคานับถือเป็นศาสนา แมแบบของบุตร

อาชีพของบิกามารคา ผู้วิจัยได้แบ่งลักษณะอาชีพของบิกามารคา ตามการ คอบในแบบสอบถามออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. อาชีพที่ได้รับเงินเดือนประจำสม่ำเสมอ เช่น รับราชการ ทำงานบริษัท ลูกจ้างประจำเดือน รวมทั้งที่เกษียณอายุแต่ยังรับเงินเดือนประจำอยู่
2. อาชีพอิสระประเภทงานธุรกิจส่วนตัว เช่น ประกอบการค้า การประมง เกษตรกรรม งานแม่บ้าน เป็นต้น
3. ถึงแก่กรรม

ปรากฏว่าบิกามารคาของกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่มีอาชีพอิสระ ประเภทงานธุรกิจส่วนตัวมากกว่ารับราชการหรือที่ได้รับเงินเดือนประจำ ดังแสดง ไว้ในตารางที่ 6 และ 7 ตามลำดับ

ตารางที่ 6. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอาชีพของบิดา และเพศ.

ประเภทอาชีพของบิดา	ชาย	หญิง	รวม
อาชีพที่ได้รับเงินเดือนประจำสม่ำเสมอ	18.81	33.33	26.33(119)
อาชีพอิสระประเภทงานธุรกิจส่วนตัว	74.77	60.26	67.26(304)
ถึงแก่กรรม	6.42	6.41	6.42(29)
รวม	100(218)	100(234)	100(452)

ตารางที่ 7. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอาชีพของมารดา และเพศ

ประเภทอาชีพของมารดา	ชาย	หญิง	รวม
อาชีพที่ได้รับเงินเดือนประจำสม่ำเสมอ	2.29	8.97	5.75(26)
อาชีพอิสระประเภทงานธุรกิจส่วนตัว	93.58	88.03	90.71(410)
ถึงแก่กรรม	4.13	2.99	3.54(16)
รวม	100(218)	100(234)	100(452)

ระดับการศึกษาของบิดามารดา ดังแสดงในตารางที่ 8 และ 9 ปรากฏว่าบิดามารดาส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาอยู่ในชั้นต่ำ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นว่าบิดามารดาของเพศหญิงจะมีการศึกษาสูงกว่าบิดามารดาของเพศชาย

ตารางที่ 8. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับการศึกษาของบิดา และเพศ

ระดับการศึกษาของบิดา	ชาย	หญิง	รวม
1. ระดับประถมศึกษาต้น, ปลาย, หรือต่ำกว่า	75.69	62.82	69.03(312)
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	14.68	21.79	18.36(83)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4.13	5.13	4.65(21)
4. ปริญญาตรีขึ้นไป	3.21	7.69	5.53(25)
5. ขางฝีมือ, อาชีวศึกษา	2.29	2.56	2.43(11)
รวม	100(218)	100(234)	100(452)

ตารางที่ 9. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับการศึกษาของมารดา และ เพศ

ระดับการศึกษาของมารดา	ชาย	หญิง	รวม
1. ระดับประถมศึกษาต้น, ปลาย, หรือต่ำกว่า	91.28	84.19	87.61(396)
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	5.50	10.68	8.18(37)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1.83	2.56	2.21(10)
4. ปริญญาตรีขึ้นไป	-	0.86	0.44(2)
5. ขาดข้อมูล, อาชีวศึกษา	5.50	1.71	1.55(7)
รวม	100(218)	100(234)	100(452)

ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ยรายได้ครอบครัวประมาณเดือนละ 1,001 - 2,500 บาท ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10

ตารางที่ 10. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และเพศ

รายได้ต่อเดือน	ชาย	หญิง	รวม
ต่ำกว่า 1,000	20.18	11.11	15.49 (70)
1,001 - 2,500	50.92	46.58	48.67 (220)
2,501 - 5,000	25.68	32.48	29.20 (132)
5001	3.21	9.83	6.64 (30)
รวม	100 (218)	100 (234)	100 (452)

การมีและไม่มีเพื่อนต่างศาสนา กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก เคยมี หรือกำลังมีเพื่อนต่างศาสนา จำนวนน้อยมากที่ไม่มีเพื่อนต่างศาสนา ดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามการมีและไม่มีเพื่อนต่างศาสนา และเพศ

การมีและไม่มีเพื่อนต่างศาสนา	ชาย	หญิง	รวม
มี	91.74	91.88	91.82 (415)
ไม่มี	8.26	8.12	8.18 (37)
รวม	100 (218)	100 (234)	100 (452)

การอยู่และไม่อยู่หอพัก นักศึกษาอยู่หอพักน้อยกว่านักศึกษาที่ไม่อยู่หอพัก
ดังแสดงไว้ในตารางที่ 12

ตารางที่ 12. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามการอยู่หอพักและไม่อยู่หอพัก

อยู่/ไม่อยู่หอพัก	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
อยู่หอพัก	155	34.29
ไม่อยู่หอพัก	297	65.71
รวม	452	100

ผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจในครอบครัว นักศึกษาที่บิดาเป็นผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจในครอบครัว มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือที่มีทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจในครอบครัวเท่า ๆ กัน ส่วนที่มีมารดาเป็นผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจมีเป็นจำนวนน้อยที่สุด ดังปรากฏในตารางที่ 13

ตารางที่ 13. อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจในครอบครัว

ผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจในครอบครัว	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
บิดา	192	42.47
มารดา	93	20.56
ทั้ง 2 คนเท่ากัน	167	36.97
รวม	452	100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและความรู้สึก
 คอมนุขสัมพันธ์ ประกอบด้วย 2 ตอนคือ

ตอน ก. เป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่
 ชั้นการศึกษา อายุ เพศ ภูมิลำเนาเดิม เหตุผลในการตัดสินใจเลือกคบบุคคลอื่น
 และเป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพของครอบครัวของผู้ตอบ ได้แก่ ภูมิหลังชาติพันธุ์ของครอบครัว
 การศึกษาและอาชีพของบิดามารดาฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นต้น

ตอน ข. เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้ตอบที่มีต่อ
 กลุ่มชนต่าง ๆ ที่กำหนดให้จำนวน 32 กลุ่ม

การสร้างแบบสอบถาม

กระบวนการในการสร้างแบบสอบถามระยะทางทางสังคมที่ใช้ในการวิจัย
 ครั้งนี้ มีดังนี้

- ศึกษาและรวบรวมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม
 ของภาคใต้ จากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2514-2516
 ส่วนงานสถิติแห่งชาติ และความรู้ที่รวบรวมได้จากหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์
 ตลอดจนสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบสอบถาม
 ตอน ข. นั้น ผู้วิจัยได้ดัดแปลงและแก้ไขเพิ่มเติมจากแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย
 ของโคกิล เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและสถานการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 ประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เช่น ผู้วิจัยเพิ่มเติมกลุ่มอาหรับ และอิสราเอล ด้วย
 เหตุผลที่ว่าปัจจุบันไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ต้องพึ่งกลุ่มอาหรับในเรื่องน้ำมัน และขณะ
 เดียวกันก็สนใจการพัฒนาประเทศของอิสราเอล ซึ่งเจริญก้าวหน้าขึ้นได้ในระยะ

เวลาอันรวดเร็ว ส่วนยิวนั้นผู้วิจัยก็ได้คัดออกไปจากแบบสอบถาม เพราะเห็นว่า ส่วนใหญ่คนไทยรู้จักยิวโดยการอ่านหนังสือ ทั้งที่เคยเป็นแบบเรียน และหนังสือสารคดีทั่วไป คนไทยจึงมักจะแบ่งแยกความรู้สึกตมยิว และอิสราเอลเป็นคนละฝ่าย

กรณีจีนนั้น ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าปัจจุบันคนไทยรู้จักจีนใน 3 ประเด็นคือ การเป็นจีนประเภทจีนโพ้นทะเล จีนจากไต้หวัน และจีนจากแผ่นดินใหญ่ มีใช้เงินเคี้ยวเมื่อสมัย 10 ปีที่ผ่านมา จึงได้แยกกลุ่มชนดังกล่าวเป็น 3 กลุ่ม ดังปรากฏในแบบสอบถามด้วย

2. นำแบบสอบถามไปทดลองทดสอบ (pre-test) กับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน จำนวน 50 คน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบเข้าใจส่วนวนภาษาในแบบสอบถามตรงตามความประสงค์ของผู้วิจัย และเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเสียก่อน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ใช้การได้จำนวน 45 ชุด มาหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งประสิทธิภาพการถ่ายแบบ (Coefficient of Reproducibility) ได้ = .99 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ของบรรดาแนวคำถามทั้งหลายที่ผู้วิจัยเรียบเรียงขึ้นเป็นมาตรวัดความรู้สึกที่ใช้การได้ แล้วจึงนำไปทดสอบจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรจากบัญชีรายชื่อ นิสิตนักศึกษาของแผนกทะเบียนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยวิธีเจเนอรัลแบบอย่างครบถ้วนสำหรับนักศึกษาที่นับถือศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling สำหรับผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ

2. ระหว่างวันที่ 17 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519 ผู้วิจัยนำรายชื่อ นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวอย่างประชากร ไปตามห้องเรียนต่าง ๆ มอบให้อาจารย์ผู้สอนแจกแบบสอบถามให้ตรงกับรายชื่อนั้น ๆ แล้วให้ผู้ตอบส่งแบบ สอบถามคืนภายในเวลาที่เร็วที่สุด เนื่องจากเป็นช่วงเวลาเปิดเทอมประจำภาค- ปลายปีการศึกษา 2519 ตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉะนั้น หลังจาก สอบเสร็จแล้ว นักศึกษาจึงยังมาเข้าเรียนไม่ครบทุกคน ทำให้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม กลับคืนไม่ครบถ้วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษามุสลิมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาเพียง 28 ชุด จากจำนวนนักศึกษามุสลิม 41 คน

3. นำแบบสอบถามมาตรวจเลือกฉบับที่สมบูรณ์ใช้ในการวิเคราะห์ได้ กล่าวคือตัดแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาคริสต์ออกไปเพราะมีจำนวน เพียง 8 ชุดเท่านั้น แล้วนำแบบสอบถามที่ตรงการมาตรวจอีกครั้งหนึ่งเพื่อลงรหัส สังก่อน ก. และก่อน ข. จัดทำโปรแกรมเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณหาค่า สัมประสิทธิ์แห่งประสิทธิภาพการถ่ายแบบ (Coefficient of Reproducibility) เพื่อตรวจสอบความคงที่ภายในตามวิธีการของกัทท์แมน (Guttman Scalogram Analysis) และหาค่าพิสัยสัมพันธ์ทางสังคม (S.C.R.) ค่าระยะสัมพันธ์ทาง สังคม (S.C.D.) และค่าสังคมสัมพันธ์ (S.C.Q.) ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการเสนอค่าดัชนีของ S.C.R., S.C.D., และ S.C.Q. ซึ่ง การวิเคราะห์รวมจะใช้ค่า S.C.R., S.C.D., และ S.C.Q. ส่วนการ วิเคราะห์แยกตามตัวแปรต่าง ๆ จะใช้ค่า S.C.D. แต่เพียงอย่างเดียวและเลือก ค่า S.C.D. บางค่ามาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับการวิจัยของ โกลด์ เมื่อปี

พ.ศ. 2508

การกำหนดค่าพิสัยสังคมสัมพันธ์ (Social Contact Range: S.C.R.)

เนื่องจากดัชนีของ S.C.R. บ่งบอกว่ากลุ่มชนไหนที่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นเข้าไปเข้าถึงได้ง่ายกว่ากัน ยิ่งค่า S.C.R. สูงมากแสดงว่าเปิดโอกาสให้เข้าถึงได้มาก ฉะนั้นการกำหนดค่า S.C.R. จึงกระทำดังนี้

1. รวมจำนวนของรอยขีด (X) ทั้งหมดในแต่ละกลุ่มชน อันเป็นผลจากการขีดตอบของผู้ตอบทั้งหมด
2. หาค่าเฉลี่ยของจำนวนรอยขีดโดยการเอาจำนวนผู้ตอบทั้งหมดไปหารจำนวนรอยขีดทั้งหมด

การกำหนดการระยะสัมพันธ์ทางสังคม (Social Contact Distance: S.C.D.)

เนื่องจากดัชนีของ S.C.D. เป็นดัชนีที่บ่งบอกความใกล้ชิดสนิทสนม หรือห่างเหินกับกลุ่มชนต่าง ๆ ยิ่งค่าของ S.C.D. ต่ำมากเท่าไร แสดงว่าผู้ตอบมีความรู้สึกต่อการใกล้ชิดสนิทสนมกับกลุ่มชนนั้น ๆ มากขึ้นเท่านั้น และจะรู้สึกห่างเหินขึ้นเมื่อค่าของ S.C.D. สูงขึ้น การกำหนดค่า S.C.D. กระทำดังนี้คือ

1. กำหนดค่าคะแนนนำหนักต่อระดับความรู้สึก 8 ระดับ ตามลำดับดังนี้

ยินดีแต่งงานด้วย	ค่านำหนักที่ให้ = 1
ยอมให้เป็นเพื่อนสนิท	" = 2
ต้องการทำงานรวมด้วย	" = 3
ยอมให้เป็นเพื่อนบ้านในหมู่บ้าน	" = 4

เป็นเพียงคนรู้จัก	ค่านำหนักที่ให้	=	5
ยอมให้เข้ามาในประเทศ	"	=	6
ไม่ให้เข้าประเทศแต่ยอมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	"	=	7
ไม่ให้เข้าประเทศและไม่ยอมติดต่อกวเลย	"	=	8

2. รวบรวม (X) ที่ปรากฏในค่าที่ต่ำที่สุด (จาก 1 ถึง 8) แล้วเอาค่าตัวเลขนั้นมาลบด้วย 1

3. รวมความถี่ของรอยขีดค่าต่ำสุดลบด้วย 1 ของแต่ละกลุ่มชนจากทุก ๆ ค่าตอบ แล้วหาค่าเฉลี่ย

4. ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ S.C.D. Index คำนวณค่าต่ำสุดจะมีค่าเป็น 0 หรือใกล้ 0 ส่วนดัชนีที่น้อยตรงข้ามจะมีค่าเป็น 7 หรือเกือบถึง 7 ทั้งนี้เพราะค่า S.C.D. ที่ได้

0	จะตรงกับระดับความสัมพันธ์	ยินดีแต่งงานด้วย
1	"	ยอมให้ เป็นเพื่อนสนิท
2	"	ต้องการทำงานรวมด้วย
3	"	ยอมให้ เป็นเพื่อนบ้านในหมู่บ้าน
4	"	เป็นเพียงคนรู้จัก
5	"	ยอมให้เข้ามาในประเทศ
6	"	ไม่ให้เข้าประเทศแต่ยอมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
7	"	ไม่ให้เข้าประเทศ และไม่ยอมติดต่อกวเลย

การกำหนดค่าคำสั่งสัมพันธ์ (Social Contact Quality: S.C.Q.)

ดัชนีของ S.C.Q. จะเป็นดัชนีเชิงคุณภาพซึ่งจะบ่งบอกถึงความสนิทสนม และปริมาณของกิจกรรมที่ผู้ตอบอยากจะทำรวมควย การกำหนดค่าของ S.C.Q. กระทำดังนี้ คือ

1. กำหนดค่าคะแนนน้ำหนักต่อระดับความรู้สึก 8 ระดับ ตามลำดับความเข้มของความสัมพันธ์ทางสังคม ดังนี้

ยินดีแต่งงานควย	ค่าน้ำหนักที่ให้	=	8
ยอมให้เป็นเพื่อนสนิท	"	=	7
ต้องการทำงานรวมควย	"	=	6
ยอมให้เป็นเพื่อนบ้านในหมู่บ้าน	"	=	5
เป็นเพียงคนรู้จัก	"	=	4
ยอมให้เข้ามาในประเทศ	"	=	3
ไม่ให้เข้าประเทศแต่ยอมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นควย	"	=	2
ไม่ให้เข้าประเทศและไม่ยอมติดต่อกวยเลย	"	=	1

2. เมื่อผู้ตอบชี้คำตอบที่ข้อใดใน 8 กรณีนั้น ก็จะมีค่าของคำตอบตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยนำค่าคะแนนจากทุก ๆ ข้อมารวมกันทั้งหมด

3. นำคำตอบทั้งหมดทุกคนมาคิดคะแนนรวมในแต่ละรายกลุ่มชน โดยวิธีการดังกล่าว แล้วหาค่าเฉลี่ย

4. ค่าเฉลี่ยที่ได้นี้เรียกว่า S.C.Q. Index ซึ่งจะเป็นดัชนีเชิงคุณภาพ (Qualitative Index)